

SCENARIUSZ POŻAROWY

Rozbudowa budynku

Starostwo Powiatowe Nidzicy

ul. Traugutta 23, 13-100 Nidzica

Opracował:

czerwiec 2021 r.

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

1.	Ochrona przeciwpożarowa.....	4
2.	Warunki organizacyjne.....	8
3.	Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	10
3.1.	Funkcja i usytuowanie obiektu.....	10
3.2.	Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji	10
3.3.	Parametry pożarowe występujących substancji palnych	11
3.4.	Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.....	11
3.5.	Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach	11
3.6.	Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.....	11
3.7.	Podział obiektu na strefy pożarowe	11
3.8.	Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych	12
3.9.	Warunki ewakuacji.....	12
3.10.	Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych	14
3.11.	Droga pożarowa.....	17
4.	Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym.....	18
4.1.	Wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe	18
5.	Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników obiektu i zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru	24
6.	Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	26
6.1.	Zasady zachowania się pracowników i użytkowników	26
6.2.	Sposób użycia i gaszenia pożarów przy użyciu gaśnic	27
6.3.	Sposób użycia i gaszenia pożarów przy użyciu hydrantów wewnętrznych	30
7.	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.....	31
8.	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzenia ...	38
8.1.	Techniczne warunki ewakuacji	38
8.2.	Przebieg ewakuacji.....	39
8.3.	Sposób ewakuacji na wypadek pożaru	39
8.4.	Obowiązki pracowników w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia	40
9.	Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi	42
9.1.	Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	42
10.	Postanowienia końcowe	43
11.	Wykaz przepisów przeciwpożarowych	44

WSTĘP

Ochrona przeciwpożarowa jest to prawem przewidziane działanie, zmierzające do ochrony trzech wartości: życia, zdrowia ludzkiego i mienia przed działaniem pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia – katastrofy technicznej, katastrofy chemicznej, katastrofy ekologicznej.

W myśl art. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej:

„Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem (...):
poprzez zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru(...)”.

Bezpieczeństwo pożarowe zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) rozumiane jest jako stan eliminujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi uzyskany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych, przed pożarem.

1. Ochrona przeciwpożarowa

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009r. Nr 178, poz. 1380, z późn. Zm.)
- Rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719)

Podstawowe pojęcia i definicje stosowane w ochronie ppoż.:

Ochrona przeciwpożarowa w rozumieniu postanowień niniejszej instrukcji obejmuje zespół przedsięwzięć zmierzających do wyeliminowania możliwości powstania pożaru oraz miejscowego zagrożenia. Ochrona przeciwpożarowa jako całość jest funkcją złożoną i obejmuje przy podstawowe pojęcia: profilaktyka przeciwpożarowa, prewencja przeciwpożarowa, czynne zwalczanie powstałych pożarów i miejscowych zagrożeń.

Pod pojęciem **profilaktyki przeciwpożarowej** należy rozumieć działalność zmierzającą eliminowania lub ograniczania do minimum możliwości powstania pożarów poprzez wprowadzenie nowych rozwiązań techniczno-organizacyjnych.

Prewencja przeciwpożarowa obejmuje czynności techniczne i organizacyjne, szkoleniowe, nadzoru i kontroli oraz czynności zmierzające do przygotowania warunków do zwalczania pożarów na wypadek ich powstania.

Poprzez **zwalczanie pożarów** należy rozumieć bezpośredni udział w akcji mającej na celu likwidację pożarów, ratowanie ludzi i mienia oraz ograniczenie do minimum skutków pożarów i ograniczenia wysokości strat pożarowych.

Kategoria zagrożenia ludzi. Umowny podział budynków użyteczności publicznej. Ze względu na zagrożenie ludzi budynki i ich części kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi:

ZLI - budynki użyteczności publicznej lub ich części, w których mogą przebywać ludzie w grupach ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,

ZLII – budynki lub ich części przeznaczone do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,

ZLIII- budynki użyteczności publicznej, niezaklasyfikowane do ZL I ZL II

ZLIV - budynki mieszkalne,

ZLV – zamieszkania zbiorowego, niezaklasyfikowane do ZL I i ZL II

Odporność ogniowa – jest to zdolność konstrukcji lub elementu budynku, poddanego działaniu znormalizowanych warunków fizycznych, do spełnienia w określonym czasie wymagań dotyczących nośności ogniowej i /lub izolacyjności ogniowej i/lub szczelności ogniowej oraz innych wymaganych właściwości. Miarą odporności ogniowej jest czas w min. Od początku badania do chwili osiągnięcia przez element próbny jednego ze stanów granicznych: nośności ogniowej, izolacyjności ogniowej, szczelności ogniowej.

Odporność pożarowa- zdolność konstrukcji lub elementu budynku do spełnienia w określonym czasie, w warunkach odpowiadających działaniu pożaru, wymagań dotyczących nośności pożarowej i/lub izolacyjności pożarowej i/lub szczelności pożarowej oraz innych wymaganych właściwości.

Odporność pożarowa budynku. Jest to zespół cech określonych przepisami charakteryzujących właściwości pożarowe elementów budynku. Wprowadzono pięć klas odporności pożarowej budynków: A B C D E. Klasę odporności pożarowej budynku lub jego części (strefy lub kondygnacji) ustala się w zależności od obciążenia ogniowego dla budynków produkcyjnych i magazynowych, wysokości (liczba kondygnacji) dla budynków zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi.

Strefa pożarowa jest to budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

Odpowiednie warunki ewakuacji- jest to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem. Odpowiednie warunki ewakuacji polegają w szczególności na : zapewnieniu odpowiedniej ilości i szerokości wyjść, zachowaniu dopuszczalnej długości dróg ewakuacyjnych, zabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przez zadymieniem.

Ewakuacja- jest to uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

Czas ewakuacji- jest to przyjęty czas od momentu zasygnalizowania konieczności ewakuacji do osiągnięcia przez wszystkie osoby przebywające w budynku lub jego części wyjścia końcowego lub miejsca bezpiecznego.

Droga ewakuacyjna- to pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej służąca celom ewakuacji.

Dojście ewakuacyjne- droga od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo do drzwi klatki schodowej lub pochylni. Jeżeli klatka schodowa nie jest obudowana i nie zamykana drzwiami, dojściem ewakuacyjnym jest droga od wyjścia z pomieszczenia do krawędzi najbliższego stopnia schodów mierzona wzdłuż osi dojścia.

Długość drogi ewakuacyjnej jest to odległość od wyjścia ewakuacyjnego do wyjścia końcowego mierzona wzdłuż osi drogi.

Długość przejścia ewakuacyjnego jest to odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek od osi wyjścia ewakuacyjnego lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, mierzona wzdłuż osi przejścia.

Klatka schodowa ewakuacyjna jest to klatka schodowa wewnątrz lub na zewnątrz budynku posiadająca odpowiedni stopień zabezpieczenia przeciwpożarowego i tworząca pionowy składnik chronionej drogi ewakuacyjnej.

Pożar to samorzutne, nie kontrolowane rozprzestrzenianie się ognia w miejscu do tego nie przeznaczonym.

Materiał niepalny to materiał którego znormalizowane próbki poddane badaniom w określonych urządzeniach pomiarowych w ciągu ustalonego czasu: nie zapalają się, nie powodują wydzielania palnych gazów, które można by zapalić za pomocą probierczego płomienia umieszczonego nad powierzchnią próbki, nie powodują w procesie spalania wydzielania ilości ciepła warunkującej podniesienie temperatury do określonej wartości.

Materiał palny to materiał którego znormalizowane próbki podane badaniom w określonych urządzeniach pomiarowych w ciągu ustalonego czasu: zapalają się, powodują wydzielania palnych gazów, które można by zapalić za pomocą probierczego płomienia umieszczonego nad powierzchnią próbki, powodują w procesie spalania wydzielania ilości ciepła warunkującej podniesienie temperatury do określonej wartości.

Materiał reagujący z wodą materiał który w kontakcie z wodą wydziela gazy zapalne.

Mieszanina wybuchowa jest to mieszanina gazów, par lub mgieł palnych cieczy, a także pyłów lub włókien z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu substancji palnej zawartym między dolną a górną granicą wybuchowości, w której po zaistnieniu zapłonu reakcja przebiega samorzutnie.

Materiały niebezpieczne pożarowo ciecze palne o temp. Zapłonu poniżej 55 °C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne ciała stałe palne, utleniające o temp. rozkładu poniżej 21 °C, ciała stałe jednorodne o temp. samo zapalenia poniżej 200 °C oraz mające skłonności do samo zapalenia.

Techniczne środki zabezpieczeń ppoż. urządzenia techniczne, sprzęt instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych- urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamianie w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej (klapy dymowe)

Instalacja sygnalizacji pożaru- instalacja montowana w obiekcie służąca do wykrywania i alarmowania o powstałym pożarze, w początkowej jego fazie, a także do sterowania innymi urządzeniami ppoż. zamontowanymi na obiekcie np. klapy dymowe.

Przeciwożarowy wyłącznik prądu wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów , z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, w których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Oświetlenie awaryjne jest to oświetlenie, działające w przypadku wyłączenia się oświetlenia podstawowego zapewniające oświetlenie bezpieczeństwa i oświetlenie ewakuacyjne. Oświetlenie awaryjne działa w przypadku zaniku zasilania podstawowego zapewniając dostateczny poziom oświetlenia miejsc pracy lub pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Oświetlenie awaryjne powinno być zasilane z rezerwowych źródeł energii.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa instalacja wodociągowa nawodniona lub sucha, zainstalowana wewnątrz budynku, z której pobiera się za pomocą hydrantów wewnętrznych lub zaworów hydrantowych wodę do gaszenia pożarów.

Hydrant wewnętrzny zespół obudowany składający się z zaworu hydrantowego, węża pożarniczego i z prądownicy wodnej, zasilany bezpośrednio z instalacji.

Sieć wodociągowa przeciwpożarowa- sieć zewnętrzna wodociągowa przeciwpożarowa, z której pobiera się wodę do gaszenia pożaru.

Hydrant zewnętrzny zawór wbudowany w sieć wodociągową przeciwpożarową, przeznaczony do pobierania z tej sieci wody do celów przeciwpożarowych - naziemny kolumnowy.

Podręczny sprzęt gaśniczy- sprzęt i urządzenia gaśnicze możliwe do użycia przez jedną osobę, dające się przez nią przenieść, z miejsca rozmieszczenia do miejsca ewentualnego użycia.

2. Warunki organizacyjne

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej określa podstawowe relacje i obowiązki osób fizycznych i prawnych oraz instytucji, dotyczące problematyki ochrony przeciwpożarowej.

Obowiązki osób fizycznych i prawnych:

Art. 3 i 4 wspomnianego wcześniej aktu prawnego określa, że osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa powyżej, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- 5) oznakować obiekt znakami zgodnymi z Polskimi Normami
- 6) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- 7) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- 8) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa powyżej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmują – w całości lub części- ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Przeprowadzanie okresowego, praktycznego sprawdzianu organizacji oraz warunków ewakuacji w obiekcie :

Na podstawie treści ustaleń § 17 ust. 1 i 2 – rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych terenów budowlanych i terenów Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719) – działając na podstawie przytoczonej wyżej ustawy o ochronie przeciwpożarowej – zobligował Właścicieli i Zarządców budynków zawierających strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami a przy tym nie zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV do przeprowadzenia praktycznego **sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu co najmniej raz na dwa lata** a o terminie przeprowadzenia tych działań Właściciel lub Zarządca budynku powinien powiadomić tydzień wcześniej właściwego miejscowego Komendanta Straży Pożarnej.

Według Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dziennik Ustaw Nr 109 Poz. 719)

§6 ust. 2

Warunki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz plany, o których mowa w ust. 1 pkt 8, w stosunku do obiektów i terenów wymienionych w § 28 ust.1, są przekazywane do właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w celu ich wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

§6 ust. 3

Sposób przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2, powinien zapewnić możliwość ich natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

§6 ust. 4

Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej może zwolnić właściciela, zarządcę lub użytkownika obiektu z przekazania dokumentów, o których mowa w ust. 2, jeżeli nie spowoduje to niespełnienia wymagań, o których mowa w ust. 3, oraz żądać ich uzupełnienia w uzasadnionych przypadkach.

3. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem

3.1. Funkcja i usytuowanie obiektu

Przedmiotowy budynek położony jest w mieście Nidzica przy ul. Traugutta 23. Obiekt pełni funkcję budynku użyteczności publicznej – budynku biurowego.

Najbliższa odległość od innych budynków w sąsiedztwie powyżej 8m

- strona północna budynek istniejący i budynek projektowany stanowiące odrębne strefy pożarowe w odległości powyżej 8m wg. §271.1 WT dla budynków ZL
- strona południowa (dz. nr ew. 8/5) teren jest niezabudowany, teren stanowiący funkcję terenu zieleni urządzonej, parku miejskiego, wg MPZP oznaczenie D-3ZP
- strona wschodnia (dz. nr ew. 19/3) teren niezabudowany, działka drogowa stanowiąca obecnie funkcję ciągu pieszego, wg MPZP oznaczenie D-46KX
- strona zachodnia w odległości 14,70m znajduje się projektowany budynek garażowo-gospodarczy na terenie inwestycji, działce nr 8/4

3.2. Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji

Parametry budynku Starostwa Powiatowego, części istniejąca:

Powierzchnia zabudowy: 393,25 m²
Powierzchnia użytkowa – wewnętrzna: 1 320,02 m²
Powierzchnia działek budowlanych: 3 984 m²
Ilość kondygnacji nadziemnych: 3
Kondygnacja podziemna: 1

Budynek zalicza się do kategorii budynków niskich do 12 m.
Wysokość do ostatniego stropu około 11,70 m.

Parametry budynku Starostwa Powiatowego, części rozbudowy:

Powierzchnia zabudowy: 551,13 m²
Powierzchnia użytkowa – wewnętrzna: 1 405,83 m²
Powierzchnia działek budowlanych: 3 984 m²
Ilość kondygnacji nadziemnych: 3
Kondygnacja podziemna: brak

Budynek zalicza się do kategorii budynków niskich do 12 m.
Wysokość do ostatniego stropu około 11,80 m.

Budynek rozbudowy przylega do istniejącego budynku Starostwa.

Budynek rozbudowy stanowi jedną strefę pożarową. Odrębną strefę pożarową stanowi istniejący budynek Starostwa.

Ilość klatek schodowych: 2 szt.

Klatki schodowe nie obudowane w klasie odporności ogniowej REI60, nie zamykane drzwiami dymoszczelnymi w klasie odporności ogniowej EIS30, nie wyposażone w instalację oddymiającą uruchamianą samoczynnie za pomocą systemu wykrywania dymu.

3.3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W obiekcie nie występują substancje palne.

W budynku nie będą przechowywane materiały niebezpieczne pożarowo.

W budynku będą występować materiały stanowiące typowe wyposażenie pomieszczeń biurowych.

3.4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

Nie określa się wielkości gęstości obciążenia ogniowego dla pomieszczeń ZL.

Gęstość obciążenia ogniowego pomieszczeń magazynowych i technicznych, funkcjonalnie związanych z pomieszczeniami ZL, nie przekracza 500 MJ/m².

3.5. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach

Budynek zaliczony do kategorii zagrożenia ludzi:

- **ZLIII** – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZLI i ZLII

Przewidywana ilość osób (będących stałymi użytkownikami) mogących przebywać w budynku rozbudowy wynosi ok. **45 osób**.

- kondygnacja parteru – 13 osób
- kondygnacja I piętra – 8 osób
- kondygnacja II piętra – 24 osób

3.6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

W budynku nie są stosowane ani używane materiały mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe. Wobec powyższego, w obiekcie nie występuje zagrożenie wybuchem.

3.7. Podział obiektu na strefy pożarowe

Budynek Starostwa Powiatowego w Nidzicy stanowi dwie strefy pożarowe.

- strefa pożarowa nr 1 - ZLIII – powierzchnia budynku rozbudowy– 1 405,83 m²
- strefa pożarowa nr 2 - ZLIII – powierzchnia budynku istniejącego – 1 320,02 m²

3.8. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych

Przedmiotowy budynek rozbudowy zakwalifikowano do **klasy „C” odporności pożarowej**.

Wszystkie elementy spełniają wymagania w zakresie rozprzestrzeniania ognia (NRO).

Wymagana klasa odporności ogniowej elementów budynku dla klasy „C”:

- główna konstrukcja nośna – R60
- konstrukcja dachu – R15
- strop – REI60
- ściana zewnętrzna – EI 0
- ściana wewnętrzna – EI15
- przekrycie dachu – RE15
- obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych - EI15
- ściany oddzielenia pożarowego – REI120
- strop oddzielenia pożarowego stref ZLII– REI60
- strop oddzielenia pożarowego stref ZLIII– REI120

3.9. Warunki ewakuacji

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dziennik Ustaw Nr 109 Poz. 719)

§15 ust. 1

Z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczonego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczanie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegających na:

- zapewnieniu dostatecznej liczby, wysokości i szerokości wyjść ewakuacyjnych
- zachowaniu dopuszczalnej długości, wysokości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń
- zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego i zapasowego) w pomieszczeniach i na drogach ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych
- Zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych przez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany

W przedmiotowym budynku rozbudowy Starostwa Powiatowego.

- Ewakuacja z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi kondygnacji 2 piętra:
  - drogami komunikacji ogólnej do klatek schodowych prowadzących na zewnątrz budynku oraz do odrębnej strefy pożarowej nr 2 w istniejącym budynku
  - ewakuacja przy jednym dojściu ewakuacyjnym w części południowej budynku do klatki schodowej południowej
  - ewakuacja przy jednym dojściu ewakuacyjnym w części północnej budynku do odrębnej strefy pożarowej nr 2 biegiem schodowym klatki
  - ewakuacja przy dwóch dojściach ewakuacyjnych realizowana na zewnątrz budynku południową klatką schodową oraz do odrębnej strefy pożarowej nr 2 biegiem schodowym klatki północnej
- Ewakuacja z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi kondygnacji 1 piętra:
  - drogami komunikacji ogólnej do klatek schodowych prowadzących na zewnątrz budynku lub do odrębnej strefy pożarowej nr 2 w istniejącym budynku
  - ewakuacja przy jednym dojściu ewakuacyjnym w części południowej budynku do klatki schodowej południowej
  - ewakuacja przy jednym dojściu ewakuacyjnym w części północnej budynku do klatki schodowej północnej prowadzącej na zewnątrz lub odrębnej strefy pożarowej nr 2
  - ewakuacja przy dwóch dojściach ewakuacyjnych realizowana na zewnątrz budynku południową klatką schodową na zewnątrz, północną klatką schodową na zewnątrz lub do odrębnej strefy pożarowej nr 2
- Ewakuacja z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi kondygnacji parteru:
  - drogami komunikacji ogólnej prowadzącymi na zewnątrz budynku
  - ewakuacja realizowana przy jednym dojściu ewakuacyjnym do wyjścia w części południowej budynku
  - ewakuacja realizowana przy jednym dojściu ewakuacyjnym do wyjścia w części północnej budynku
- Kondygnacja parteru budynku wyposażona w dwoje drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne
  - drzwi w zachodniej elewacji budynku
  - drzwi rozwierane dwuskrzydłowe otwierane na zewnątrz, łączna szerokość światła przejścia 180cm (90cm+90cm)
  - drzwi rozwierane dwuskrzydłowe otwierane na zewnątrz, łączna szerokość światła przejścia 130cm (90cm+40cm)
- długości przejść ewakuacyjnych nie przekraczają 40m
- długości dojść ewakuacyjnych na zewnątrz budynku lub innej strefy pożarowej od wyjść z pomieszczeń nie przekraczają długości dopuszczalnych
  - ZLIII - do 20m (na drodze poziomej), przy jednym dojściu ewakuacyjnym,
  - ZLIII - przy dwóch dojściach ewakuacyjnych - do 60m
- długości korytarzy stanowiących drogę ewakuacji nie przekraczają 50m
- klatki schodowe nadziemne spełniają normowe warunki dla szerokości biegu (minimum 1,2m), szerokości spocznika (minimum 1,5m) mierzone w świetle poręczy, wysokości stopnia schodowego (maksymalnie 0,175m)
- klasa odporności ogniowej obudowy poziomych dróg ewakuacyjnych – EI 15
- szerokość poziomych dróg ewakuacji co najmniej 0,6m na 100 osób, nie mniejsza niż 1,4m

- wyjścia z pomieszczeń na drogę ewakuacji zamykane drzwiami, szerokości w świetle przejścia 0,9m

Na drogach komunikacji ogólnej, które wykorzystywane są do celów ewakuacji zabronione jest stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych.

3.10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych

Do instalacji użytkowych zalicza się w szczególności instalację:

- • elektroenergetyczną
- • odgromową
- • ogrzewczą
- • wentylacyjną
- • gazową
- • wodociągową
- • kanalizacyjną

Instalacje i urządzenia techniczne będące wyposażeniem obiektów powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Wszystkie instalacje należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi ustalonymi przez producenta, poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatowanie instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia jest zabronione.

Zgodnie z art. 62 ustawy Prawo budowlane z dnia 7 czerwca 2018 r. obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:

- okresowej – co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzaniu stanu technicznego:
  - elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
  - instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,
  - instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) – w przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m² – co najmniej 2 razy w roku w terminach do 31 maja i 30 listopada,
- okresowej – co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia. Kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażenia, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów,
- okresowej – bezpiecznego użytkowania obiektu każdorazowo w przypadku wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka

lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, pożary lub powodzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Zgodnie z art. 23 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków z dnia 29 sierpnia 2014r. właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany poddać budynki w czasie ich użytkowania kontroli:

- okresowej - co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW;

Kontrole okresowe przeprowadzają osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

Kontrolę stanu technicznego instalacji elektrycznych, piorunochronnych i gazowych mogą przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych i gazowych.

Kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych powinny przeprowadzać:

- osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim – w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych,
- osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności – w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych, oraz do kominów przemysłowych, kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych.

Typowe zabezpieczenia instalacji:

- 1) przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego powinny mieć klasę odporności ogniowej EI wymaganą dla tych ścian
- 2) przepusty instalacyjny o średnicy większej niż 4 cm w ścianach i stropach pomieszczenia zamkniętego, powinny mieć klasę odporności ogniowej EI tych ścian i stropów
- 3) izolacje cieplne i akustyczne zastosowane w instalacjach: wodociągowej, kanalizacyjnej, ogrzewczej, wentylacyjnej powinny być wykonane jako nierozprzestrzeniające ognia

Instalacja elektryczna

Całkowite wyłączenie prądu dla obiektu możliwe jest poprzez użycie głównego wyłącznika prądu z funkcją wyłącznika przeciwpożarowego, zlokalizowanego w rozdzielni prądu.

Wyłącznik przeciwpożarowy prądu pobudzany przez przyciski zlokalizowane przy wejściach do budynku.

Według Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 8 kwietnia 2019r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

§183 ust. 2

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, należy stosować w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000 m³ lub zawierających strefy zagrożone wybuchem.

Jako zabezpieczenie przed pożarem zastosowano następujące środki:

- zastosowano wyłączniki różnicowoprądowe o prądzie różnicowym $I_n = 30 \text{ mA}$, co zabezpiecza instalacje elektryczne przed prądami upływowymi
- dobrano przewody z izolacją na nap. min. 750 V dla obw. Wewnętrznych
- zastosowano ochronę przeciwprzebieciową – II stopień
- dobrano odpowiednie do obciążeń przekroje przewodów i odpowiednie ich zabezpieczenie przeciążeniowe i przetężeniowe

Instalacja odgromowa, piorunochronna

Budynek wyposażony w instalację odgromową, składającą się z uziomu fundamentowego, złączy kontrolnych, zwodów pionowych izolowanych oraz siatki zwodów nienaprzężanych poziomych na dachu budynku.

Instalacja wentylacyjna

Kanały wentylacyjne w budynku są wykonane z materiałów niepalnych. Przy przejściach przez przegrody budowlane stanowiące elementy oddzielenia przeciwpożarowego przewody wentylacji wyposażone w klapy odcinające o klasie odporności ogniowej (EIS) równej wartości klasy oddzielenia przeciwpożarowego. Alternatywnie obudowane w tej samej klasie odporności ogniowej na całej swojej długości przebiegu przez inną strefę pożarową. W przewodach wentylacyjnych nie należy prowadzić innych instalacji.

Jako otuliny przewodów wentylacji zastosowano materiały spełniające wymagania nierozprzestrzeniania ognia (NRO).

Instalacja gazu ziemnego

Gaz ziemny używany w pomieszczeniu kotłowni dla celów zasilania kotłów gazowych. Główny zawór gazu umiejscowiony na ścianie zewnętrznej budynku.

3.11. Droga pożarowa

Dla budynku niskiego, zawierającego strefę pożarową kategorii ZLIII o powierzchni przekraczającej 1000m² zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. „w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych” (Dz. U. Nr 124, poz. 1030 z 2009 r.) §12.1 pkt 5) wymagane jest doprowadzenia drogi pożarowej.

Zgodnie z §12.7 z uwagi na projektowany budynek rozbudowy (strefa pożarowa nr 1) oraz budynek istniejący (strefa pożarowa nr 2) o nie więcej niż 3 kondygnacjach nadziemnych oraz wysokości do 12m nie jest wymagane zapewnienie drogi pożarowej szerokości 4m zgodnie z §13.1 pkt 1) na odcinku długości po 10m od miejsc wymienionych w §12.2, drogi pożarowej wzdłuż dłuższego boku budynku w odległości 5-15m od ściany budynku. Wymagane jest zapewnienie drogi pożarowej zgodnie z §13.2 szerokości minimalnej 3,5m o wytrzymałości nawierzchni od nacisku osi co najmniej 100 kN oraz zapewnienie zgodnie z §12.7 połączenie z drogą pożarową wyjść z budynku utwardzonym dojściem o szerokości min. 1,5m, długości maksymalnej 30m.

Minimalna szerokość bram wjazdowych wynosi 3,6m zgodnie z §16.2.

Dla projektowanego budynku rozbudowy (strefa pożarowa nr 1) zapewniono dojazd pożarowy z ulicy Traugutta poprzez projektowaną drogę wewnętrzną utwardzoną o szerokości 4,5m oddaloną od projektowanego budynku o ponad 5 metrów. Zgodnie z §12.9 możliwość zawrócenia dla pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej zapewniono poprzez plac utwardzony do wycofania o promieniach zewnętrznych łuków 11m, szerokości minimalnej 3,5m w końcu odcinka nawracania. Długość drogi pożarowej wymagający cofanie pojazdu do 15m zgodnie z §12.10. Pomiędzy drogą a ścianą budynku nie projektuje się elementów zagospodarowania terenu, drzew i krzewów o wysokości przekraczającej 3 m.

Dla istniejącego budynku (strefa pożarowa nr 2) wymagania dla drogi pożarowej pozostają bez zmian. Funkcję drogi pożarowej o utwardzonej nawierzchni pełni ul. Traugutta, znajdująca się w odległości 8m od ściany frontowej, szerokość drogi zgodnie z §13.2. Droga pożarowa zapewnia przejazd bez cofania dla pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej §12.9.

4. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

4.1. Wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe, będące wyposażeniem budynku, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczególnych. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Nie należy dokonywać żadnych zmian lub modyfikacji w istniejących instalacjach bez konsultacji z projektantem lub instalatorem danego systemu (lub inną wykwalifikowaną w tym zakresie osobą).

Urządzenie przeciwpożarowe to urządzenie (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których jest zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacji oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta danego urządzenia przeciwpożarowego bądź gaśnicy, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Budynek Starostwa Powiatowego w Nidzicy wyposażony w urządzenia przeciwpożarowe:

Oświetlenie ewakuacyjne

Obiekt wyposażony w oświetlenie ewakuacyjne, zapewniające natężenie oświetlenia w każdym punkcie dróg ewakuacyjnych, nie mniejsze niż 1,0 lx, załączające się samoczynnie w ciągu 2s po zaniku oświetlenia podstawowego. w miejscu urządzenia przeciwpożarowego oświetlenie ewakuacyjne powinno być nie mniejsze niż 5,0 lx. Zastosowane punkty oświetlenia ewakuacyjnego z własnymi, rezerwowymi źródłami zasilania. Ich pojemność powinna zapewnić wymagane oświetlenie w czasie 1 godziny.

Kierunki ewakuacji powinny być oznakowane znakami fluorescencyjnymi, zgodnie z normą PN-EN ISO 7010:2012.

Oświetlenie awaryjne jest określeniem kilku specyficznych odmian oświetlenia, to znaczy:

- Ewakuacyjnego, które z kolei należy podzielić na:
  - Oświetlenie dróg ewakuacyjnych;
  - Oświetlenie strefy otwartej;
  - Oświetlenie strefy wysokiego ryzyka.
- Zapasowego.

W przypadku dróg ewakuacyjnych o szerokości do 2 m, średnia wartość natężenia oświetlenia na podłodze wzdłuż środkowej linii drogi ewakuacyjnej powinna być nie mniejsza niż 1 lx, natomiast na centralnym pasie drogi (obejmującej nie mniej niż połowę jej szerokości), natężenia oświetlenia powinno stanowić co najmniej 50 % podanej wartości. Szersze drogi ewakuacyjne mogą być traktowane jako kilka dróg o szerokości 2 m lub mogą być oświetlone jak w strefach otwartych. Stosunek maksymalnego do minimalnego natężenia oświetlenia wzdłuż centralnej linii drogi ewakuacyjnej nie powinien być większy niż 40:1.

W strefie otwartej natężenie oświetlenia nie powinno być mniejsze niż 0,5 lx na poziomie podłogi, na niezabudowanym polu czynnym strefy otwartej, z wyjątkiem wyodrębnionego przez wyłączenie z tej strefy obwodowego pasa o szerokości 0,5 m. Stosunek maksymalnego do minimalnego natężenia oświetlenia w strefie otwartej nie powinien być większy niż 40:1.

Z uwagi na charakterystykę obiektu zastosowano oprawy oświetlenia awaryjnego pełniące funkcję oświetlenia drogi ewakuacyjnej oraz strefy otwartej, nie występują strefy wysokiego ryzyka. Wewnętrzne moduły awaryjne zasilające oprawy ewakuacyjne posiadają co najmniej 1-godzinną autonomię działania.

Oświetlenie ewakuacyjne powinno być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Oświetlenie ewakuacyjne. Testowanie lamp oświetlenia ewakuacyjnego odbywać się powinno w tzw. próbach codziennych, miesięcznych i rocznych:

- Test codzienny:
  - wskaźniki prawidłowości działania powinny być sprawdzone wzrokowo;
- Test comiesięczny:
  - włączyć awaryjny tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej i każdego znaku wyjścia oświetlonego wewnątrz z zasilaniem akumulatorowym, poprzez symulację uszkodzenia zasilania podstawowego na czas wystarczający do upewnienia się, że każda lampa świeci. Podczas tego okresu należy sprawdzić wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się czy istnieją, czy są czyste oraz czy prawidłowo funkcjonują;

- Test coroczny:
  - każdą oprawę oświetleniową i znak oświetlony wewnętrznie należy testować przez czas jak w teście miesięcznym, jednakże w przypadku pełnego znamionowego czasu trwania – zgodnie z informacją producenta;
  - należy przywrócić zasilanie oświetlenia podstawowego i sprawdzić każdą lampkę kontrolną lub urządzenie w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego. Zaleca się sprawdzenie poprawności działania układu ładowania;
  - w dzienniku należy zapisać datę i wyniki testu;

Według Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania, rozdział 13.2.1. oraz normy PN-EN 60598-2-22:2015-01 P ze względów bezpieczeństwa, zaleca się, aby akumulatory w oprawach awaryjnych były wymieniane po 4 latach eksploatacji nie zależnie od ich stanu. Duży wpływ na trwałość akumulatorów ma pierwsze ładowanie, które powinno trwać bez przerw, przez co najmniej 24h.

Awaryjne oprawy oświetleniowe winny posiadać znak rozpoznawczy w postaci żółtego paska o szerokości 2cm.

Przeciwożarowy wyłącznik prądu

Instalacja elektryczna wyposażona w przeciwożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Przeciwożarowy wyłącznik prądu spełnia wymogi §183 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 8 kwietnia 2019r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Przyciski załączające przeciwożarowy wyłącznik prądu zlokalizowane przy wejściach do budynku.

WIDOK PRZECIWOŻAROWEGO WYŁACZNIKA PRĄDU

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Zewnętrzne zaopatrzenie wodne dla budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Traugutta 23 w Nidzicy stanowią hydranty zewnętrzne. Woda do zewnętrznego gaszenia pożaru wymagana w sumarycznej ilości 20 dm³/s zapewniona będzie z co najmniej dwóch hydrantów zewnętrznych DN80.

Pierwszy istniejący hydrant zlokalizowany przy ul. Traugutta, na działce 8/3 (przy chodniku prowadzącym do wejścia głównego istniejącego budynku), w odległości poniżej 75m. Hydrant zewnętrzny wyżej wymieniony znajduje się na przewodzie wodociągowym DN225.

Odległości do kolejnych istniejących hydrantów poniżej 150m:

- hydrant zlokalizowany przy ul. Traugutta, na działce drogowej nr 3/1, strona zachodnia budynków objętych opracowaniem, w pobliżu ronda drogowego. Odległość hydrantu od budynku wynosi 125m. Hydrant zewnętrzny znajduje się na przewodzie wodociągowym DN225.
- hydrant zlokalizowany przy ul. Traugutta, na działce drogowej nr 3/3, przy granicy z działką nr 10/2, strona wschodnia budynków objętych opracowaniem. Odległość hydrantu od budynku wynosi 105m. Hydrant zewnętrzny znajduje się na przewodzie wodociągowym DN225.
- Hydrant zlokalizowany przy na działce nr 8/2, strona wschodnia budynków objętych opracowaniem. Odległość hydrantu od budynku wynosi 50m. Hydrant zewnętrzny znajduje się na przewodzie wodociągowym DN80.

Hydranty zewnętrzne wyżej wymienione zapewniają łączną nominalną wydajność hydrantów 20 dm³/s.

Lokalizacja hydrantów zewnętrznych powinna być stosownie oznakowana znakami przestrzennymi. Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądom i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej.

Zakres kontroli powinien obejmować:

- sprawdzenie stanu zasuw odcinających,
- sprawdzenie oznakowania lokalizacji hydrantów,
- sprawdzenie parametrów wydatku i ciśnienia;

Instalacja hydrantowa wewnętrzna

Budynek wyposażony w instalację wodociągową przeciwpożarową z zabudowanymi hydrantami przeciwpożarowymi w ilości 3szt na kondygnacji parteru oraz 2szt. na piętrze.. Szafki hydrantowe wyposażone są w hydrant DN25 z wężem półsztywnym, długości 30m. Szafki hydrantowe stosownie oznakowano tabliczką znamionowa zgodnie z PN-EN 671-1 oraz znakiem bezpieczeństwa "HYDRANT WEWNĘTRZNY" wg PN-EN ISO 7010:2012.

Lokalizacja hydrantów umożliwia objęcie zasięgiem całą powierzchnię w budynku

WIDOK HYDRANTU WEWNĘTRZNEGO

Gaśnice

Budynek powinien być wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic.

Przy ustalaniu rodzaju gaśnic oraz ich rozmieszczaniu należy stosować następujące zasady:

- co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2kg (lub 3dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałymi urządzeniami gaśniczymi zakwalifikowanej jako obiekty ZL,
- gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:
  - w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
    - przy wejściach do budynków
    - na korytarzach
    - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz
  - w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki)
  - w obiekcie wielokondygnacyjnym – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m
- odległość dojścia do sprzętu z dowolnego miejsca w obiekcie nie powinna być większa niż 30m
- miejsca gaśnic należy oznakować zgodnie z normą PN-EN ISO 7010 „Symbole graficzne -- Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa -- Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa”

ZNAK WSKAZUJĄCY LOKALIZACJĘ GAŚNICY PRZENOŚNEJ

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

Požary dzielimy na pięć grup oznaczonych: A, B, C, D, F.

Czynnikiem gaśniczym który wypełnia zbiornik gaśnicy może być:

- proszek gaśniczy – gaśnica proszkowa, oznaczenie GP
- piana gaśnicza - gaśnica pianowa, oznaczenie GW
- piana gaśnicza specjalna - gaśnica pianowa „kuchenna”, oznaczenie GWG
- dwutlenek węgla - gaśnica śniegowa, oznaczenie GS

Przy ustalaniu rodzaju gaśnic należy stosować następujące zasady:

	<ul style="list-style-type: none"> • do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego np. drewno, papier, tkaniny) stosuje się gaśnice pianowe, proszkowe oznaczone symbolem ABC lub hydranty wewnętrzne
	<ul style="list-style-type: none"> • do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice pianowe, śniegowe, proszkowe
	<ul style="list-style-type: none"> • do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych np. propanu, acetylen, gazu ziemnego) stosuje się gaśnice proszkowe oznaczone symbolem ABC lub BC
	<ul style="list-style-type: none"> • do gaszenia pożarów grupy D (metali lekkich np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone, proszek oznaczony symbolem D
	<ul style="list-style-type: none"> • do gaszenia pożarów grupy F (tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice pianowe do tego celu przeznaczone, piana oznaczona symbolem WG
<ul style="list-style-type: none"> • do gaszenia pożarów poszczególnych urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń stosuje się gaśnice śniegowe, proszkowe przeznaczone do gaszenia urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (etykieta informująca umieszczona na gaśnicy)	

Sposób użycia gaśnic znajduje się na naklejonej na sprzęt instrukcji. Znajomość użycia gaśnic jest jednym z podstawowych obowiązków każdego pracownika.

Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Przedmiotowy budynek rozbudowy Starostwa Powiatowego w Nidzicy należy wyposażać w gaśnice przenośne w minimalnej ilości:

- kondygnacja parteru, kategoria ZLIII, strefa pożarowa nr1
– 464,95m² pow. strefy pożarowej – gaśnica GP-6x ABC – 2szt.
- kondygnacja 1 piętra, kategoria ZLIII, strefa pożarowa nr1
– 475,31m² pow. strefy pożarowej – gaśnica GP-6x ABC – 2szt.
- kondygnacja 2 piętra, kategoria ZLIII, strefa pożarowa nr1
– 465,57m² pow. strefy pożarowej – gaśnica GP-6x ABC – 2szt.

5. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników obiektu i zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

Wskazania dla użytkowników obiektu

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu polegać winno w głównej mierze na eliminowaniu potencjalnych źródeł pożaru.

Oznacza to przede wszystkim konieczność przestrzegania następujących zasad:

- użytkowanie poszczególnych obiektów, pomieszczeń w sposób zgodny z pierwotnymi założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą następować wyłącznie po dostosowaniu tych obiektów, pomieszczeń do nowej sytuacji i tym samym do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej
- utrzymywanie urządzeń i instalacji elektrycznych w stanie pełnej sprawności technicznej
- poddawanie instalacji elektrycznych okresowym przeglądom i badaniom rezystancji izolacji przewodów oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej
- eksploataowanie instalacji elektrycznej z uwzględnieniem dopuszczalnych obciążeń, wynikających z przekrojów przewodów i zastosowanych zabezpieczeń
- uwzględnianie przy adaptacji i modernizacji poszczególnych obiektów, pomieszczeń wymagań przepisów budowy i eksploatacji urządzeń (instalacji) elektrycznych, zwłaszcza w przypadku podłączania dodatkowych odbiorników energii elektrycznej
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu elektrycznego (wyłączniki, gniazda wtyczkowe itp.) na podłożu niepalnym lub z odpowiednią izolacją od palnego podłoża, uniemożliwiającą jego zapalenie,

- przechowywanie materiałów palnych w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury powyżej 1000C,
- składowanie materiałów palnych tylko w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu; zabronione jest przy tym składowanie ich w pomieszczeniach o dotychczasowym przeznaczeniu biurowym lub innej niż magazynowa funkcji, bez dostosowania tych pomieszczeń do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- bezwzględne przestrzeganie zakazu przechowywania jakichkolwiek materiałów na drogach ewakuacyjnych w poszczególnych obiektach,
- bezwzględne przestrzeganie zakazu przechowywania palnych gazów.

Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

Na terenie przedmiotowego obiektu obowiązują wszelkie przepisy i zarządzenia przeciwpożarowe odnoszące się do tego typu obiektów. Znajomość i przestrzeganie tych przepisów jest obowiązkiem wszystkich pracowników.

Na terenie obiektu zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

Dodatkowo zabrania się:

- przechowywania cieczy palnych i wybuchowych na drogach komunikacji ogólnej i ewakuacyjnych
- palenia tytoniu i używania otwartego ognia, za wyjątkiem wyznaczonych miejsc
- porzucania niedopałków papierosów i zapalek na podłogi lub do koszy na odpadki
- opróżniania popielniczek do koszy na odpadki bez upewnienia się, czy wszystkie niedopałki są ugaszone
- używania sprzętu pożarniczego do celów niezwiązanych z ochroną przeciwpożarową
- utrudniania dostępu do sprzętu pożarniczego, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego
- pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń elektrycznych, nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji
- użytkowania prywatnych urządzeń grzewczych
- eksploatacji uszkodzonych urządzeń i instalacji technicznych
- używania niezgodnie z instrukcją obsługi lub zasadami eksploatacji urządzeń i instalacji; naprawiania i przeróbek urządzeń lub instalacji bez wymaganych uprawnień i kwalifikacji
- wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (z użyciem otwartego ognia lub łatwo zapalnych cieczy) bez uzyskania wymaganego zezwolenia
- zabrania się pozostawiania/używania w pobliżu zgrzewarek oporowo-iskrowych materiałów/substancji palnych
- wykonywania innych czynności mogących spowodować pożar

6. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

6.1. Zasady zachowania się pracowników i użytkowników

W każdym stanie zagrożenia należy przestrzegać następujących podstawowych zasad:

- zaalarmować Państwową Straż Pożarną dzwoniąc pod nr telefonu alarmowego

NUMER ALARMOWY 998 lub 112

- powiadomić wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru lub innego zagrożenia
- powiadomić Współpracowników

Wszelkie działania pracowników powinny być podejmowane w sposób opanowany, bez wprowadzania elementów paniki.

W przypadku małych pożarów (1÷3m²) jednoznacznie zlokalizowanych, równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy podjąć próbę gaszenia przy pomocy gaśnic.

Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo-ratowniczej powinna:

- w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu

**Nadrzędnym celem jest zawsze ratowanie zagrożonych osób
a dopiero w drugiej kolejności mienia**

- wyłączyć na polecenie kierującego działaniami ratowniczymi dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru

nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem

- użyć odpowiedni podręczny sprzęt gaśniczy do palących się materiałów (rodzaju pożaru grupy A,B,C,D i F)
- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne przedmioty, ważne dokumenty, nośniki informacji itp.
- nie otwierać bez konieczności drzwi do pomieszczeń w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia

Nie podejmować próby gaszenia ognia:

- jeżeli ogień może zablokować ci drogę ucieczki
- jeżeli ogień rozprzestrzenia się za szybko
- jeżeli typ i rozmiar gaśnicy jest zły - nie jest przeznaczona do danego rodzaju ognia
- jeżeli ogień jest za duży
- jeżeli nie wiesz jak użyć gaśnicy

W przypadku braku skuteczności podjętych działań gaśniczych lub objęcia ogniem większej powierzchni (np. całego pomieszczenia czy też całego obiektu) i dalszego rozprzestrzeniania się pożaru, a także w każdej innej sytuacji zaistnienia bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia ludzi, w szczególności w przypadku zauważenia dymu rozprzestrzeniającego się po budynku bez stwierdzenia jego źródła, konieczne jest zarządzenie ewakuacji.

Powiadomienie osób przebywających w obiekcie o konieczności ewakuacji należy wykonywać w sposób spokojny lecz stanowczy, bez zbędnych komentarzy i uwag na temat zaistniałego zagrożenia.

Alarmując Państwową Straż Pożarną drogą telefoniczną należy podać następujące informacje:

- nazwę i adres obiektu
- określić w miarę możliwości precyzyjnie miejsce zagrożenia
- rodzaj zagrożenia (np. zadymienie, swąd, płomień lub inne zjawiska) i w miarę posiadanych informacji jego zasięg
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni

Nie należy odkładać słuchawki telefonu przed uzyskaniem potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora straży pożarnej.

W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) należy alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE	tel. 999 lub 112
POLICJA	tel. 997 lub 112
POGOTOWIE GAZOWE	tel. 992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	tel. 991
POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE	tel. 994
STRAŻ MIEJSKA	tel. 986

Jeżeli zgłoszenia dokonuje się z telefonu komórkowego należy podać nazwę miejscowości, w której ma miejsce pożar lub inne zdarzenie, w celu uniknięcia pomyłki i straty cennych minut w przypadku przekierowania rozmowy na numer alarmowy w innej miejscowości

6.2. Sposób użycia i gaszenia pożarów przy użyciu gaśnic

Jeżeli źródło ognia jest widoczne należy w zagrożonym rejonie zgromadzić podręczny sprzęt gaśniczy, podjąć próbę uruchomienia go. Należy przy tym pamiętać o konieczności odłączenia energii elektrycznej. Środek gaśniczy należy kierować bezpośrednio na objęte ogniem przedmioty, nie na płomień lub dym.

Jeżeli podejmowane działania przez pracowników obiektu oraz pracowników ochrony nie przynoszą oczekiwanego rezultatu należy ewakuować się w miejsce bezpieczne i poczekać na przybycie jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

Obiekt Miejskiego Przedszkola nr 8 wyposażony jest w gaśnice proszkowe przeznaczone do gaszenia pożarów grupy A, B, C oraz w pomieszczeniu kuchni w gaśnicę pianową „kuchenną” przeznaczoną do gaszenia pożarów grupy F.

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A, B i C

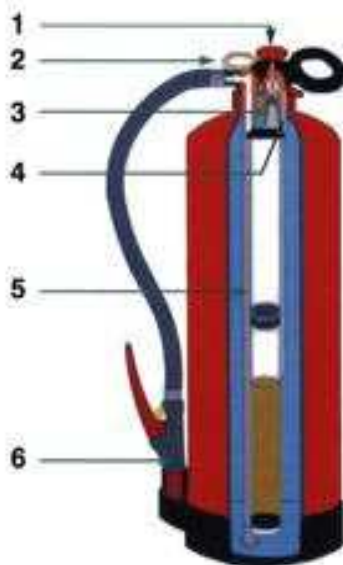
Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie
2. Wyjąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

Gaśnice pianowe

Jest to gaśnica, w której środkiem gaśniczym jest wodny roztwór koncentratu powierzchniowo-czynnego.

- 1. Zbijak**
Przez wciśnięcie zbijaka do środka następuje otwarcie butli z CO₂. Dwutlenek węgla przedostaje się do wnętrza gaśnicy powodując tłoczenie roztworu pianotwórczego na zewnątrz.
- 2. Zawleczka zabezpieczająca**
Wyjąć w celu odbezpieczenia.
- 3. Butla ze środkiem wyrzucającym (CO₂)**
- 4. Rurka bezpiecznika**
- 5. Rura pionowa**
- 6. Prądownica pistoletowa**
Przy pomocy dźwigni zaworu prądownicy można dozować wypływ piany.

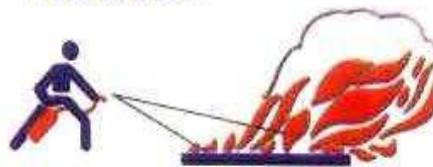
Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym

Źle

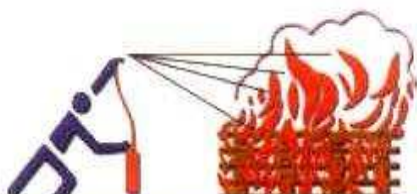

Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.

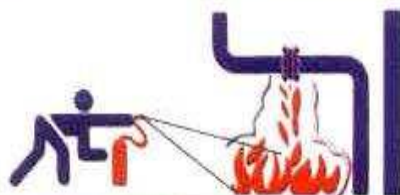
Dobrze

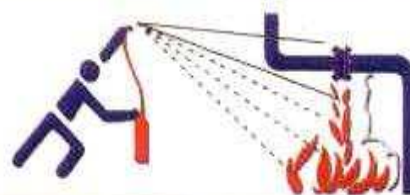
Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.

Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.

Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.

Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)

Po użyciu gaśnicy nie zawieszają, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.

6.3. Sposób użycia i gaszenia pożarów przy użyciu hydrantów wewnętrznych

Hydrant wewnętrzny jest to zespół składający się z zaworu hydrantowego, odcinka węża i prądownicy wodnej, zasilany z instalacji wodociągowej wewnętrznej przeciwpożarowej.

Hydrantów nie wolno używać do gaszenia instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem

Przed hydrantem wewnętrznym powinna być zapewniona dostateczna przestrzeń do rozwinięcia linii gaśniczej

Najlepsze efekty uzyskuje się jeśli hydrant obsługują dwie osoby. Jedna z nich podaje wodę poprzez prądownicę, druga kontroluje przepływ wody obsługując zawór

7. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace, które nie są przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone są poza wyznaczonymi do tego celu miejscami jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektu i na przyległym do niego terenie, gdzie występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną;
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy palnych i wybuchowych;

Do prac takich zalicza się w szczególności wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnym
- podgrzewanie lepiku i smoły itp.
- rozniecanie ognisk
- używanie materiałów pirotechnicznych
- wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe

Postanowienia poniższej Instrukcji prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych na terenie obiektu. Obowiązek zapoznania pracowników, o których mowa powyżej, z treścią Instrukcji należy do osób zatrudniających tych pracowników.

Postanowienia zawarte w Instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719)

§ 6 ust. 1

„Właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, **zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego...**”

§ 6 ust.7

„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest poddawana **okresowej aktualizacji co najmniej raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej”.

§6 ust. 8

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego nie jest wymagana dla obiektów lub ich części, o których mowa w ust.1, jeśli nie występuje w nich strefa zagrożenia wybuchem, a ponadto:

- 1) Kubatura brutto budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefie pożarową nie przekracza 1000m³, z zastrzeżeniem pkt2;
- 2) Kubatura brutto budynku inwentarskiego nie przekracza 1500m³;
- 3) Powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek nie przekracza 1000m²

Przykładowa instrukcja bezpieczeństwa pożarowego stworzona na potrzeby projektu budowy budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Traugutta 23 w Nidzicy.

INSTRUKCJA

PROWADZENIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

dla obiektu Starostwa Powiatowego w Nidzicy

Instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Do przestrzegania postanowień Instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.

Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są w protokole – każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia Instrukcji oraz przepisy szczegółowe.

Protokół powinien określać warunki prowadzenia prac, należy go sporządzać w 2 egzemplarzach. Przystąpienie do prac pożarowo niebezpiecznych nastąpić może po dokonaniu n/w zabezpieczeń oraz wskazaniu osób odpowiedzialnych za nadzór nad bezpieczeństwem pożarowym w rejonie wykonywanych prac.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje pracownik odpowiedzialny za prace niebezpieczne pod względem pożarowym.

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących spowodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu osoba wyznaczona jest zobowiązana:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Przygotowanie budynku, pomieszczeń i rejonu do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym polega na:

- oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń;
- odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych;
- zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, poprzez osłonięcie ich arkuszami blachy, płytami gipsowymi;
- sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie na skutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń;
- uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym;
- sprawdzeniu czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych;
- przygotowaniu w miejscu dokonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym m.in.:
  - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.;
  - materiałów osłonowych izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac;
  - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac;
  - gaśnic;
  - zapewnienie stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, należy przestrzegać następujących zasad:

- na stanowisku pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany;
- zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczalnych) nietłukących się i szczelnych opakowaniach ustawionych w odległości co najmniej 1m od źródeł wydzielania ciepła;
- zabronione jest pozostawianie i przechowywanie zbędnych materiałów palnych i przedmiotów niewykorzystywanych do wykonania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowiskach pracy jest zabronione;
- po zakończeniu prac wszystkie naczynia i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe;
- należy na bieżąco usuwać w miarę gromadzenia się wszelkiego rodzaju odpady związane z prowadzeniem prac (np. resztki cieczy palnych, zużyte szmaty i czyściwo, wióry), składować je w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i wnosić na zewnątrz obiektu w wyznaczone miejsce;
- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach pracy, na przewodach instalacji elektrycznej i na podłożu;
- we wszystkich pomieszczeniach (strefach), w których do prowadzenia prac używane lub przechowywane są ciecze, gazy i pyły mogące tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, zabronione jest stosowanie otwartego ognia, palenie tytoniu oraz używanie narzędzi i innych przedmiotów mogących powodować iskrzenie;
- zabrania się prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym z użyciem otwartego ognia oraz eksploatacji urządzeń elektrycznych bez stosownych atestów w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów. Prace takie mogą być wykonywane wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- podgrzewanie substancji niebezpiecznych pożarowo w naczyniach i urządzeniach do tego celu nieprzeznaczonych jest zabronione.

Miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy wyposażać w gaśnice w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.

Do zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nie należy wykorzystywać gaśnic będących na wyposażeniu obiektu, samowolnie ich przemieszczać i lokalizować poza miejscami oznakowanymi. Podmioty wykonujące usługi w tym zakresie powinny zadbać o zabezpieczenie prac własnym sprzętem – niezbędnym minimum jest gaśnica proszkowa GP-6X do gaszenia grup pożarów ABC, koc gaśniczy oraz wiadro z wodą.

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w danym pomieszczeniu i pomieszczeniach sąsiadujących należy przeprowadzić kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz sprawdzić sprzęt (np. spawalniczy), czy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 1, 2 i 4 godzin, a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (czasokres i ilość kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac, w zależności od stopnia zagrożenia).

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym powinny wykonywane być wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie prowadzenia prac i pod stałym nadzorem.

W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości, butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

Osoba, która otrzymała pisemne upoważnienie do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinna w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników, dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, budowy lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac;
- sprawdzić zabezpieczenia przeciwpożarowe stanowisk, na których będą prowadzone prace niebezpieczne pod względem pożarowym oraz wydać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości;
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy w szczególności:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należy je zabezpieczyć przed możliwością zainicjowania i rozprzestrzeniania pożaru;
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac;
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi gaśnic oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac;
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla danego rodzaju prac;
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu;
- meldowanie bezpośrednio przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac niebezpiecznych;
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu prac stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac nie zainicjowano pożaru, wykonanie wszelkich poleceń związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Powyższe ustalenia nie dotyczą przypadków remontów kapitalnych i prac o dużym zakresie, związanych z czasowym (protokolarnym) przekazaniem budynku lub jego części wykonawcy prac i wyłączeniem go z eksploatacji. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo obiektu przejmuje wówczas wykonawca robót.

8. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzenia

8.1. Techniczne warunki ewakuacji

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, uwzględniające w szczególności liczbę osób przebywających w obiekcie, a także jego funkcję, konstrukcję i wymiary oraz zastosowanie techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające w szczególności na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych

Obiekt Starostwa Powiatowego Nidzicy, przy ul. Traugutta 23 w Nidzicy zawiera strefy pożarowe przeznaczone dla ponad 50 osób oraz zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZLIII

Według Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dziennik Ustaw Nr 109 Poz. 719)

§17 ust. 1

Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

§17 ust. 2

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 osób, w szczególności szkół, przedszkoli, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać co najmniej raz na rok, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

§17 ust. 3

W przypadku obiektu zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL II zakres i obszar budynku objęty praktycznym sprawdzeniem organizacji i warunków ewakuacji musi być uzgodniony z właściwym miejscowo komendantem miejskim Państwowej Straży Pożarnej

§17 ust. 4

Właściciel lub zarządca obiektu ma obowiązek powiadomienia właściwego miejscowo komendanta miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem

8.2. Przebieg ewakuacji

Istotą bezpiecznej ewakuacji jest rozpoczęcie jej we wskazanych momencie oraz w sposób odpowiednio zorganizowany. W tym celu konieczne jest przygotowanie pracowników oraz jego użytkowników do realizacji tego zadania poprzez odpowiednie szkolenie oraz przeprowadzenie próby ewakuacji. Decyzję o rozpoczęciu ewakuacji osób z całego obiektu podejmuje osoba do tego wyznaczona. Wszystkie osoby, które opuszczą budynek powinny gromadzić się w wyznaczonym na zewnątrz miejscu zbiórki ewakuacji, gdzie następuje policzenie osób ewakuowanych z budynku.

Oznaczenie:

MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI

Teren przed budynkiem w północnej części,
trawnik w pobliżu drogi Traugutta.

W przypadku zauważenia dymu rozprzestrzeniającego się po budynku, bez stwierdzenia jego źródła lub, jeśli źródło ognia zostało zlokalizowane i obejmuje niewielką powierzchnię, co umożliwi jego likwidację gaśnicą, ewakuacja nie jest konieczna. W takiej sytuacji konieczne jest natomiast podjęcie zdecydowanych działań gaśniczych, jednakże bez wprowadzenia elementów sprzyjających rozwojowi paniki.

Ewakuacja powinna obejmować wszystkie osoby przebywające w budynku. W przypadku silnego zadymienia i braku możliwości poruszania się należy pozostać wewnątrz pomieszczeń i oczekiwać na pomoc jednostek ratowniczych. Bezwzględnie należy zachować spokój. Po opuszczeniu obiektu należy dokonać przeliczenia ewakuowanych ludzi i w przypadku braku osób oraz podejrzenia, iż mogą one przebywać w budynku należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie strażaka dowodzącego akcją ratowniczo-gaśniczą. Ewakuację można zakończyć wyłącznie na jego polecenie.

8.3. Sposób ewakuacji na wypadek pożaru

Alarm ewakuacyjny zarządza osoba wyznaczona. W sytuacji wystąpienia pożaru, powiadamia Straż Pożarną.

Ewakuacja poszczególnych stref obiektu:

- 2 piętro i 1 piętro – ZLIII strefa nr 1

Osoby przebywające w strefie ZLIII nr 1 ewakuują się w poziomie piętra drogami komunikacji ogólnej do klatek schodowych oraz w poziomie parteru drzwiami ewakuacyjnymi znajdującymi się w strefie klatek schodowych na zewnątrz obiektu. Ewakuację na piętrach można realizować do przyległej strefy ZLIII nr 2. Drogę ewakuacji określają znaki informacyjne. Po opuszczeniu budynku osoby udają się w wyznaczone miejsce zbiórki ewakuacji.

➤ Parter – ZLIII strefa nr 1

Osoby przebywające w strefie ZLIII nr 1 ewakuują się do stref wejściowych klatek schodowych oraz drzwiami ewakuacyjnymi znajdującymi się w ww. strefach na zewnątrz obiektu.

Ewakuację w parterze można realizować do przyległej strefy ZLIII nr 1. Drogę ewakuacji określają znaki informacyjne. Po opuszczeniu budynku osoby udają się w wyznaczone miejsce zbiórki ewakuacji.

8.4. Obowiązki pracowników w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

➤ Pracownicy administracyjni:

- w wypadku zagrożenia pożarowego bezwzględnie wykonuje polecenia osoby kierującej działaniem prewencyjnym lub akcją ratowniczą,
- zabezpiecza środki płatnicze,
- zamyka okno w pomieszczeniu administracyjnym,
- o wykonanych czynnościach informuje osobę kierującą,
- w miarę możliwości zabezpiecza dokumenty znajdujące w archiwum.

➤ Pracownik techniczny:

- w wypadku zagrożenia pożarowego bezwzględnie wykonuje polecenia osoby kierującej działaniem prewencyjnym lub akcją ratowniczą,
- ogłasza alarm przez użycie sygnału dźwiękowego w postaci dzwonka ręcznego oraz słownego powiadomienia,
- jest odpowiedzialny za sprawdzenie wyłączenia głównych wyłączników instalacji: gazowej, elektrycznej oraz wodnej
- zgodnie z poleceniem osoby kierującej otwiera wszystkie wyjścia ewakuacyjne z budynku
- otwiera drzwi wejściowe i sprawdza, czy brama wjazdowa na teren jest drożna,
- wstrzymuje wejście osób postronnych na teren,
- nadzoruje usunięcie samochodów z zagrożonego terenu,
- o wykonanych czynnościach informuje osobę kierującą;

WYKAZ ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH

zgodne z normą PN-EN ISO 7010 „Symbole graficzne -- Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa -- Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa”

LP.	GRAFIKA ZNAKU	NAZWA ZNAKU	ZASTOSOWANIE
1.		Kierunek drogi ewakuacyjnej przez drzwi	Znak umieszczony nad drzwiami (prawostronnymi) informuje o kierunku ewakuacji prosto do drzwi i konieczności ich przekroczenia
2.		Kierunek drogi ewakuacyjnej przez drzwi	Znak umieszczony nad drzwiami (lewostronnymi) informuje o kierunku ewakuacji prosto do drzwi i konieczności ich przekroczenia
3.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w prawo	Znak wskazuje kierunek ewakuacji na tym samym poziomie w prawo
4.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w lewo	Znak wskazuje kierunek ewakuacji na tym samym poziomie w lewo
5.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w dół w prawo	Znak wskazuje kierunek ewakuacji ze zmianą poziomu na niższy (w prawo)
6.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w dół w lewo	Znak wskazuje kierunek ewakuacji ze zmianą poziomu na niższy (w lewo)
7.		Wyjście ewakuacyjne (lewostronne)	Wskazuje drzwi ewakuacyjne lewostronne, wyjście z budynku na zewnątrz
8.		Wyjście ewakuacyjne (prawostronne)	Wskazuje drzwi ewakuacyjne prawostronne, wyjście z budynku na zewnątrz

9. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi

9.1. Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Wszyscy stali użytkownicy obiektu (pracownicy) powinni być zapoznawani w ramach szkolenia wstępnego z podstawowymi przepisami przeciwpożarowymi, zwłaszcza z zasadami postępowania na wypadek pożaru i prowadzenia ewakuacji. Wiadomości te powinny być aktualizowane i poszerzane w trakcie szkoleń okresowych jako szkolenie łączone ze szkoleniem w dziedzinie bhp lub szkolenie osobne. Niniejsza instrukcja jest bazą podstawowych wiadomości, które winny być przekazywane pracownikom w zakresie ochrony przeciwpożarowej obiektu, w którym wykonują pracę.

Częstotliwość szkoleń należy zwiększyć w przypadku wprowadzenia istotnych zmian organizacyjno-technicznych lub w przypadku stwierdzenia braku znajomości przedmiotowych zagadnień wśród pracowników. Szkolenie pracowników powinno być prowadzone przez specjalistę z zakresu profilaktyki pożarowej posiadającego kwalifikacje zgodnie z wymaganiami zawartymi w *ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej* (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 961) zgodnie z Art. 4 ust.2a i 2b w związku z art. 4 ust 2, według opracowanego doraźnie programu, stosownie do występujących potrzeb. Udział w szkoleniu w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest obowiązkiem każdego pracownika.

Ustala się następujące szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

➤ Instruktażowe wstępne:

- Szkolenie instruktażowe wstępne przeprowadzane jest przed przystąpieniem danej osoby do pracy, lecz nie później niż w pierwszym dniu zatrudnienia. Po przeprowadzeniu szkolenia jego uczestnik podpisuje oświadczenie według podanego wzoru – załącznik nr 2, które dołącza się do jego akt osobowych;

➤ Podstawowe (okresowe):

- Szkolenie podstawowe przeprowadza się dla pracowników na czas nieokreślony, co najmniej raz na 3 lata. Szkolenie należy każdorazowo powtórzyć w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w układzie funkcjonalnym obiektu lub w przypadku stwierdzenia nieznanomości przepisów przez pracowników. Możliwe jest prowadzenie tego typu szkolenia w ramach szkoleń okresowych i łączenie go z zajęciami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Szkolenie to prowadzi pracownik ds. ochrony przeciwpożarowej. Ukończenie szkolenia podstawowego (okresowego) potwierdza się wydaniem zaświadczenia, którego kopię dołącza się do akt osobowych.

Szkolenie przeciwpożarowe może prowadzić tylko osoba posiadająca uprawnienia określone w ustawie o ochronie przeciwpożarowej.

Lp.	Tematyka szkolenia	Ilość godzin
1.	Zagrożenia pożarowe jakie mogą wystąpić w pomieszczeniach zakładu pracy lub w sytuacjach, które są typowe dla realizowanych przez pracowników obowiązków służbowych. Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.	1,0
2.	Zadania i obowiązki pracowników.	0,5
3.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru, w tym: sposoby alarmowania, organizacja akcji gaśniczej i ratowniczej, zachowanie się po przybyciu jednostki straży pożarnej, zabezpieczenie mienia i miejsca pożaru.	1,5
4.	Ewakuacja ludzi, drogi i środki ewakuacyjne.	1,0
5.	Podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia gaśnicze (rodzaje), środki gaśnicze.	0,5
6.	Znajomość praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.	0,5
Razem:		5 godzin

Ramowy program szkolenia.

Zapoznanie pracowników z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego:

- wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko i rodzaj wykonywanej pracy zobowiązani są do zapoznania się z treścią Instrukcji i przestrzegania zawartych w niej ustaleń.
- zapoznanie się z Instrukcją pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr.1, oświadczenie to należy włączyć do akt osobowych pracownika.
- postanowienia Instrukcji obowiązują również pracowników firm i osoby prowadzące działalność lub wykonujące prace na terenie obiektu. Obowiązek zapoznania w/w osób z postanowieniami Instrukcji należy do działu kadr lub wyznaczonego pracownika.

Niniejsza Instrukcja nie zwalnia od konieczności przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych itp.

10. Postanowienia końcowe

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO POWINNA BYĆ PODDAWANA OKRESOWEJ AKTUALIZACJI, CO NAJMNIEJ RAZ NA DWA LATA, A TAKŻE PO TAKICH ZMIANACH SPOSOBU UŻYTKOWANIA OBIEKTU, KTÓRE WPLYWAJĄ NA ZMIANĘ WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

11. Wykaz przepisów przeciwpożarowych

Niniejsza instrukcja bezpieczeństwa pożarowego została opracowana w oparciu o dokumentację techniczną oraz aktualnie obowiązujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 961),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1186),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1065),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (tj. Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 124, poz. 1030),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015r. w sprawie uzgodnienia projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2015r poz. 2117).

Pomocniczo, na zasadach wiedzy technicznej zastosowano:

- PN-86/E-05003.01 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne.
- PN-IEC-61024-1:2001 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
- PN-ISO 7010:2012 Symbole graficzne Barwy Bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
- PN-N-01256.01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- PN-N-01256.02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- PN-N-01256-4: 1997/Az1:2003 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

**INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA
STAROSTWO POWIATOWE NIDZICY
UL. TRAUGUTTA 23, 13-100 NIDZICA**

I. ALARMOWANIE

Każdy kto zauważył pożar lub inne zagrożenie, albo uzyskał informację o pożarze (innym zagrożeniu) obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast:

- zaalarmować osoby znajdujące się w strefie zagrożenia
- powiadomić Państwową Straż Pożarną - poprzez wciśnięcie przycisku **ROP** oraz dzwoniąc pod nr tel. **998** lub **112**, podając następujące informacje :
  - gdzie powstało zdarzenie – dokładny adres, nazwę obiektu,
  - co się pali lub jakie jest inne zagrożenie,
  - czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne lub poszkodowane,
  - drogę dojazdu ,
  - numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje imię i nazwisko.

Nie należy odkładać słuchawki telefonu przed uzyskaniem potwierdzenia przyjęcia meldunku od dyspozytora straży!

W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE	tel. 999
POLICJĘ	tel. 997
POGOTOWIE GAZOWE	tel. 992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	tel. 991
POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE	tel. 994
STRAŻ MIEJSKĄ	tel. 986

UWAGA!!! Jeżeli zgłoszenia dokonuje się z telefonu komórkowego należy podać nazwę miejscowości, w której ma miejsce pożar lub inne zdarzenie, w celu uniknięcia pomyłki i straty cennych minut w przypadku przekierowania rozmowy na numer alarmowy w innej miejscowości.

II. AKCJA RATOWNICZO - GAŚNICZA

- Równocześnie z alarmowaniem należy, w miarę możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy znajdujących się w pobliżu gaśnic.
- Do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej akcją kieruje jeden z Właścicieli a w razie nieobecności – inne osoby do tego przygotowane lub najbardziej energiczne i opanowane.
- Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczej powinna pamiętać, że:
  - w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
  - należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
  - wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliższej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. wilgotną chustką),
  - należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego za pomocą wyłącznika prądu znajdującego się przy wiertni; **nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem**

III. EWAKUACJA

W przypadku ogłoszenia alarmu każda osoba korzystająca z obiektu powinna:

- zachować spokój, nie wywoływać paniki,
- podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą lub osoby zarządzającej (osoby odpowiedzialnej),
- opuścić obiekt drogami i wyjściami ewakuacyjnymi wskazanymi przez pracowników lub zgodnie z oznakowanymi szlakami komunikacyjnymi,
- udzielić pomocy innym, potrzebującym osobom (m.in. dzieciom i osobom niepełnosprawnym).

Wszyscy pracownicy oraz osoby korzystające z obiektu, z chwilą przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, zobowiązani są do podporządkowania się dowódcy tej jednostki.

ZATWIERDZAM DO STOSOWANIA: